

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΡΩΣΣΙΚΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ (MISSIA)

Τὴν Δευτέραν, 26^{ην} Μαΐου/8^{ην} Ἰουνίου 2020, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου ἡ ἑορτὴ τῆς Δευτέρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς ὀρίζει αὐτὴν τὸ βιβλίον τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἥτοι ὡς ἡμέραν εἰδικῶς καὶ τιμητικῶς ἀφιερωμένην εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, τὸ παρά τοῦ Πατρὸς δι' Υἱοῦ ἐπιφοιτῆσαν καὶ φωτίσαν τοὺς ἀγραμμάτους μαθητάς ἐν τῷ Ὑπερώῳ καὶ ἀναδειξαν αὐτοὺς φωστῆρας καὶ διδασκάλους ὅλης τῆς Οἰκουμένης.

Ἡ ἑορτὴ αὕτη ἐορτάζεται εἰς τὸν ἐν τῇ Νέᾳ Ἱερουσαλὴμ ἱερόν Ναόν τῆς Ρωσικῆς Πνευματικῆς Ἀποστολῆς (MISSIA) τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα.

Τῆς ἑορτῆς ἐν πανηγυρικῇ θείᾳ Λειτουργίᾳ προεξῆρξεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, συλλειτουργοῦντων Αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καπιτωλιάδος κ. Ἡσυχίου, τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, Ἀγιοταφитῶν Ἱερομονάχων, ὡς τοῦ Γέροντος Καμαράση Ἀρχιμανδρίτου π. Νεκταρίου, τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ρωσικῆς Ἀποστολῆς Ἀρχιμανδρίτου Ἀλεξάνδρου, ἄλλων ἱερέων τῆς Ρωσικῆς Ἀποστολῆς, τοῦ Ἀρχιδιακόνου Μάρκου καὶ Ἱεροδιακόνων τῆς Ρωσικῆς Ἀποστολῆς, ψαλλουσῶν τῶν μοναζουσῶν τῆς Ἀποστολῆς καὶ προσευχομένων Ρωσσοφώνων πιστῶν.

Εἰς τὸ Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ὠμίλησεν ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ ἑλληνιστί:

“Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν ἔθνη ὁ Ὑψιστος· ὅτε τοῦ πυρός τὰς γλώσσας διένειμεν, εἰς ἐνότητες πάντας ἐκάλεσε, καὶ συμφώνως δοξάζομεν τὸ Πανάγιον Πνεῦμα”, ἀναφωνεῖ ὁ ὕμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρίτα π. Ἀλέξανδρε,

Ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καὶ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλὴμ,

Ἀγαπητοὶ Ἅγιοι Πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ Παναγία Τριάς συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἐπωνύμῳ Αὐτῆς ἱερῷ τούτῳ Ναῷ, ἵνα ἐν τῇ εὐφροσύνῃ ἡμέρᾳ τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς, αὐτὸ τὸ Πανάγιον καὶ Ζωοποιόν καὶ παντοδύναμον εὐχαριστιακῶς ἐορτάσωμεν Πνεῦμα, τὸν ἕνα τῆς Τριάδος Θεόν, τὸ ὁμότιμον καὶ ὁμοούσιον καὶ ὁμόδοξον τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ.

«Πνεῦμα ὁ θεός καί τούς προσκυνοῦντας Αὐτόν ἐν πνεύματι καί ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», (Ἰωάν. 4,24)· «Ὁ δέ Παράκλητος, τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καί ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν», (Ἰωάν. 14,26)· «Ὅταν δέ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τό Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τήν ἀλήθειαν· οὐ γάρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καί τά ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμέ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καί ἀναγγελεῖ ὑμῖν», (Ἰωάν. 16,13-14), λέγει Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Ἰδοὺ διὰ τί ὁ ὑμνωδός βοᾷ καί λέγει: «Πάντα χορηγεῖ τό Πνεῦμα τό ἅγιον, βρύει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ, ἀγραμμάτους σοφίαν ἐδίδαξεν, ἀλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξεν, ὅλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, ὁμοούσιε καί ὁμόθρονε, τῷ Πατρί καί τῷ Υἱῷ, Παράκλητε, δόξα σοι».

Τό Πνεῦμα τό ἅγιον, τό συγκροτοῦν ὅλον τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας προκατήγγειλαν οἱ Προφῆται: «ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῖ ἀπό τοῦ Πνεύματός μου καί προφητεύσουσι... καί δώσω σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καί πῦρ καί ἀτμίδα καπνοῦ», (Ἰωήλ. 3,2-3), προαναφωνεῖ ὁ Ἰωήλ, κατά δέ τόν Ἰεζεκιήλ: «Τάδε λέγει Κύριος· καί ρανῶ ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, καί καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν καί ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καί καθαριῶ ὑμᾶς· καί δώσω ὑμῖν καρδίαν καινὴν καί πνεῦμα καινόν δώσω ἐν ὑμῖν καί ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν καί δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην· καί τό πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν καί ποιήσω ἵνα ἐν τοῖς δικαιώμασί μου πορεύσηθε, καί τά κρίματά μου φυλάξησθε καί ποιήσητε», (Ἰεζεκ. 36, 25-27).

Αὐτό τοῦτο τό «καινόν πνεῦμα», δηλονότι τόν Παράκλητον, τόν ἔπεμψε καί ἔδωκε τοῖς ἁγίοις Αὐτοῦ μαθηταῖς καί Ἀποστόλοις ὁ θεός Πατήρ τῇ ἐρωτήσει= [αἰτήσῃ] τοῦ ἐν δόξῃ ἀναληφθέντος εἰς τούς οὐρανοὺς Υἱοῦ καί Λόγου Αὐτοῦ, Κυρίου δέ ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἰς αὐτούς τούς μαθητάς καί ἀποστόλους- κατά τόν θεῖον Παῦλον- οὗς ὁ Χριστός ἔθετο πρῶτον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, (Α΄ Κορ. 12,28) καί θεμέλιον αὐτῆς ὄντος ἀκρογωνιαίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, (Ἐφ. 2,20), ἐξέχεε ἀπὸ τοῦ Πνεύματός Του ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, (Ἰωήλ 3,1) καί βεβαίως ἐπὶ τούς διαδόχους αὐτῶν, τούτέστι τούς ποιμένας καί μυσταγωγούς τῆς Ἐκκλησίας, ὡς διδάσκει ὁ Ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας λέγων: «ἔδει γάρ, ἔδει τούς τῆς Ἐκκλησίας μυσταγωγούς καί τῆς ὑφ' ἡλίῳ παιδευτάς ἐσομένους καί πρό γε τῶν ἄλλων τῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος δόσει κατακαλλύνεσθαι, καί οἷόν τινα τῶν διὰ πίστεως κεκλημένων εἰς ἁγιασμόν ἀπαρχὴν γεγονότας, τῇ θείᾳ τε καί οὐρανίῳ καταχρυσοῦσθαι χάριτι».

Ἐξ ἄλλου ὁ ὑμνωδός λέγει: «Τό Πνεῦμα τό ἅγιον, τό διαιροῦν τά χαρίσματα, ἐπὶ γῆς ἐπεδήμησεν, οὐχ ὥσπερ τό πρότερον, τῇ σκιᾷ τοῦ Νόμου, λάμψαν ἐν προφήταις, οὐσιωδῶς δέ νῦν ἡμῖν τῇ μεσιτείᾳ Χριστοῦ δεδῶρηται· καρδίας ἐκκαθάρων, ταῖς ἀρεταῖς δεξώμεθα, τὴν Αὐτοῦ ἐπιφοίτησιν μυστικῶς φωτιζόμενοι».

Ὁ δέ Ἱερώτατος Παῦλος, ἐπιστέλλων τοῖς Πρεσβυτέροις τῆς Ἐφέσου, παραγγέλλει: «προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καί παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος», (Πράξ. 20-28). Καθίσταται σαφές ὅτι τό παράγγελμα τοῦτο τοῦ Θεοῦ Παύλου ἔχει ἄμεσον ἀναφορὰν εἰς τούς, νῦν καιροῦ, μυσταγωγούς καί ποιμαίνοντας Ἐπισκόπους τῆς καθ' ὅλου Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, τῆς διακρινομένης διὰ τό ἐν αὐτῇ οὐσιωδῶς ἐνοικοῦν Ἅγιον Πνεῦμα:

«Τῇ Ἐκκλησίᾳ δεδωρηται ὁ κατὰ φύσιν ἔχων τό Πνεῦμα Χριστός, τὰς ἐνεργείας τοῦ Πνεύματος ὡς θεός», λέγει ὁ ἅγιος Μάξιμος. Κατά δέ τόν Ἱερόν Χρυσόστομον, «τό πλήρωμα τοῦ Χριστοῦ ἡ Ἐκκλησία, καί γάρ πλήρωμα κεφαλῆς σῶμα, καί πλήρωμα σώματος κεφαλῆ». «Καί ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν χάριν ἀντί χάριτος», λέγει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής, (Ἰωάν. 1,16).

Τήν «χάριν ἀντί χάριτος», (Ἰωάν. 1,16), ἣν ἐλάβομεν ἡμεῖς, ἀλλά καί τόν τρόπον αὐτῆς διατυπώνει μετ' ἐναργείας καί σαφηνείας ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας λέγων: «Ὅλον μέ Χριστέ, προσλαβόμενος ἀφράστως, ὅλω μοι τῇ σῇ συνεκράθης θείᾳ φύσει, φυρμόν οὐχ ὑπομείνας, οὐ τροπήν, οὐ διαίρεσιν. Δόξα τῇ φρικτῇ σου καταβάσει, τῷ πάθει καί τῇ Ἀναστάσει, τῇ ἀναβάσει τε· δι' ὧν ἡ πρίν χαμαιριφῆς ἀνύψωται φύσις ἡμῶν».

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ Χριστός, ὁ «προσλαβόμενος ὅλον τόν ἄνθρωπον», «ἦν τό φῶς τό ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχομένον εἰς τόν κόσμον» (Ἰωάν. 1,9). Ἑρμηνεύοντες τό χωρίον του οἱ ἔγκριτοι θεοφόροι Πατέρες λέγουν: Ὁ μέν ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας: «Οὐσιωδῶς ἐστι φῶς, [ὁ Χριστός], οὐ μεθέξει τῇ κατὰ χάριν τοῦτο ὑπάρχων», ὁ δέ ἅγιος Γρηγόριος ὁ θεολόγος: «Ἦν τό φῶς τό ἀληθινόν...», ὁ Πατήρ. «Ἦν τό φῶς τό ἀληθινόν...», ὁ Υἱός. «Ἦν τό φῶς τό ἀληθινόν», ὁ ἄλλος Παράκλητος· ἦν καί ἦν καί ἦν· ἀλλ' ἔν ἦν. Φῶς καί φῶς καί φῶς, ἀλλ' ἔν Φῶς, εἷς θεός».

Αὐτό τοῦτο τό φῶς, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τόν κόσμον, (Ἰωάν. 1,9), εὐαγγελίζεται καί κηρύττει τά συστήματα τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ὁρθοδόξων, ἀκουούσης εἰς τούς Κυριακούς λόγους: «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτούς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν», (Ματθ. 28, 19-20).

Τήν φωτιστικήν καί σωτηριώδη ταύτην διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐντελλόμεθα, ἵνα τηρήσωμεν, διό καί ὁ θεῖος Παῦλος, ἐν ἀγωνίᾳ ὧν, παρακαλεῖ πάντας ἡμᾶς, ἵνα φανῶμεν ἀντάξιοι τῆς κλήσεως, ἥς ἐκλήθημεν, «σπουδάζοντες τηρεῖν τήν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης· ἐν σῶμα καί ἐν Πνεῦμα, καθώς καί ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν», (Ἐφ. 4, 3-4).

Αὐτήν ἀκριβῶς τήν ἐνότητα τῆς πίστεως καί τήν κοινωνίαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος διαδηλοῦμεν καί ἡμεῖς, αἱ τῶν Ὁρθοδόξων ἀδελφαί Ἐκκλησίαι διὰ τῆς συμμετοχῆς ἡμῶν ἐν τῇ θείᾳ Εὐχαριστιακῇ Συνάξει τοῦ σώματος καί αἵματος τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ· ἧ ἡ δόξα καί τό κράτος Αὐτοῦ εἰς τούς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἄμα τῇ Ἀπολύσει τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Προϊστάμενος τῆς Ἀποστολῆς Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀλέξανδρος παρέθεσε μοναστηριακὴν τράπεζαν.

Εἰς ταύτην ὁ Μακαριώτατος προσεφώνησε καί πάλιν, παρόντος καί τοῦ Πρέσβεως τῆς Ρωσίας καί τοῦ Πρέσβεως τῆς Λευκορωσίας διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ ἀγγλιστί ὡς ἔπεται:

Toast at the reception of the Russian Missia

Dear Archimandrite Alexander,

Your Eminences,

Your Graces,

Beloved Monastics,

Sisters and Brothers in Christ

“If we walk in the light as He Himself is the light,

we have fellowship with one another,

and the blood of Jesus His Son cleanses us from all sin” (1 John 6).

Our Eucharistic celebration this morning is a manifestation that we walk together in the light, and so we share in this koinonia – this fellowship – that demonstrates our unity and oneness in the Name of the Holy Trinity.

In this time of crisis and confusion for the world, our shared Orthodox martyria, which flows from our union in Christ, is of the utmost importance not just to the Orthodox world, but to the whole of Christianity, and indeed to all the nations. From this martyria countless people are sustained in hope, and draw strength to live their lives in the face of many dangers and temptation. We cannot ever underestimate the power of our unity in a divided and conflicted world.

It is not for nothing that the great Church Fathers regarded schism as the most serious of sins. For schism, by fracturing the visible unity of the Church, weakens the Church’s martyria, and diminishes the Church’s mission to be the true light and leaven. At this holy season of Pentecost we celebrate that, in the words of the Gospel of Saint John, “from His fulness we have received grace upon grace” (John 1:16), and this grace is divinely-appointed to us to share with all who come to us seeking the truth of the Gospel.

The unity of the Church has been under threat from the very beginning, as we read in the Second Epistle of Saint John, “many deceivers have gone out into the world”(2 John 7). And yet, the Orthodox Church has maintained the apostolic unity that was the gift of the Holy Spirit at Pentecost. This unity we must strive to maintain at all costs, for if schism is the greatest sin against the Church, the guarding and deepening of her unity is the greatest good.

The Orthodox Churches are those on whom Divine Providence has placed the mantle of our Lord Jesus Christ, His seamless tunic, the tunic that He bore on His passion (cf. John 19:23). We must, in the words of the Epistle to Jude, “build ourselves up on our most holy faith; praying in the Holy Spirit”(cf. Jude 20), lest we trade the seamless tunic of our Lord Jesus Christ for the defiled tunic of those who are causing divisions (cf. Jude 23:19).

We pray and humbly ask the Holy Spirit to enlighten our hearts and minds, that we MAY remain firm with joy in our blessed unity in Christ, despite our human frailty, and labour without ceasing to restore the damage to the mantle of our Lord.

Please allow us now to propose a toast, first to our brother and co-celebrant in Christ, His Holiness Patriarch Cyril of Moscow and All Russia, and also to His Excellency Vladimir Vladimirovich Putin, the President of the Russian Republic.

Chronia polla.

Thank you.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας